

Moviment de Crítica Radical

Report general sobre la participació de MCR dins la delegació IFLRY a Nicaragua

1.- Antecedents

Existeix dins la IFLRY la voluntat d'un progressiu apropament a l'Amèrica del Sud i del Centre. L'especial i original situació de Nicaragua i la recent entrada a la Internacional Liberal (IL) del Partit Liberal Independent (PLI), membre del Front Revolucionari Patriòtic al poder, van originar la idea d'una visita d'estudi a Nicaragua per part d'una delegació de la IFLRY.

El tema dels contactes sud-americans va ser motiu de debat en les eleccions al Bureau de la IFLRY l'any 1981. El candidat espanyol de les JLP assegurava que podia oferir assistència tècnica, lingüística i econòmica als projectes sud-americans. L'elecció d'un membre del MCR ens situava en l'obligació moral de tractar de participar en la mesura de les nostres possibilitats en aquests projectes.

La política de la D.G. de la Joventut de Madrid sobre relacions internacionals va traspasar les ajudes a uns convenis globals sobre la base d'un determinats projectes que les entitats preveien. Dins d'aquests, dues places per membres del MCR, dins la delegació IFLRY van ser proposades i acceptades.

Durant el congrés de la IL a La Haia, el President de la IFLRY va contactar amb el cap del PLI, company Virgilio Godoy amb l'assistència lingüística i política del delegat de LLIDS al congrés, Josep Soler.

A partir d'aquest contacte el PLI va preparar un programa de visita per la darrera setmana d'octubre. Contactes repetits del membre del Bureau IFLRY Joan Pont van acabar per ajustar un programa de visita.

Finalment, una delegació de vuit membres començà el tour. Eren el President Lavaggi (Republicans italians), Antonio Graziosi (Republicans italians), David Brickmann (ADA, americana), Jonathan Slalter (ADA, americana), Petri Haukinen (Finès), Hanna Wolf (liberals noruecs) i Joan Pont i Josep Soler (MCR).

2.- Contactes polítics

La visita i els contactes es centraven en el programa organitzat pel Partit Liberal Independent. Aquest partit, escissió històrica del tradicional Partit Liberal, després Partit Liberal Nacionalista de Somoza, és un grupuscle de professionals liberals de caire progressista. Es mitjanament conegut en els ambients polítics. La seva principal “fita històrica” és que un dels seus militants va acabar amb Anastasio Somoza, pare.

Actualment ocupen el Ministeri de Treball (Doctor Virgilio Godoy) i acaben d'ingressar a la Internacional Liberal. És un partit que conjuga l'aparença de ser un pur apèndix del Front Sandinista (FSLN) amb l'esperança de democratització dins del règim.

Vàrem tenir amplis contactes amb els joves (no tant) i amb els sèniors. Alguns estan ben preparats, alguns donen l'impressió de ser “ojos y oídos de la revolución”, és a dir, agents de la seguretat de l'Estat, altres sincers demòcrates progressistes.

El Front Sandinista. L'estructura del FSLN es confon amb la de l'Estat. Tot passa per ells. Són els guanyadors i ho saben. L'estructura militar del FSLN és la que exerceix el poder efectiu (nou comandants de tres tendències sandinistes). L'estructura civil la constitueixen els CDS (Comitès de Defensa Sandinista) amb la missió de preservar la puresa revolucionària, fer vigilància revolucionària i adoctrinar. Com a Cuba, aquest són els elements més perillosos del procés nicaragüenc i els que desperten més recels a la població. Varem entrevistar-nos amb el Comandant Daniel Ortega Saavedra, Cap d'Estat coordinador de la Junta de Govern. Com altres membres del govern, una obsessió: la possible invasió somozo-ianqui-hondurenya.

Vàrem *platicar* també amb un grup de la “base” de la Joventut Sandinista, entre els que es trobava el famós Tardencillas, aquell noi nicaragüenc pres més d’un any en una presó de El Salvador, traslladat als EEUU per declarar en contra dels sandinistes i que posà en ridícul a la Secretaria d’Estat, confirmant davant de periodistes de tot el món que era certa la intervenció americana a El Salvador. Posteriorment vàrem sopar amb el Cap Nacional de la JS, Carlos Carrión, en una casa requisada de Managua, que resultà ser la del somozista Dr. Chema Castillo, que és precisament on va tenir lloc la primera gran operació del Front abans del triomf sandinista.

Els contactes oficials varen ser nombrosos. El Ministre d’Educació, el cèlebre Tinnermann, ànima de la campanya d’alfabetització que ha tingut importants resultats aprofitant l’eufòria popular que seguí a la victòria de la revolució. També el Ministre de la Vivenda i el Viceministre de la Salut Pública. Verbalment molt optimistes sobre els resultats obtinguts fins ara. Un alt funcionari d’institucions penitenciàries ens passà un parell de vídeos sobre un experiment de presó oberta per 50 dels més de 2.500 presos polítics (antics guàrdies de Somoza).

En quant a partits polítics, tinguérem contacte amb el Popular Social-Cristià (Cristià d’esquerres) i el Socialista (comunista), tots dos part del Front Patriòtic Revolucionari i poc crítics (similar posició, cadascun des de la seva pròpia ideologia de base, a la del PLI). També conversarem amb els partits integrants de la Coordinadora Democràtica (socialdemòcrata, social cristià i liberal constitucional) molt crítics del procés actual, pròxims al diari *La Prensa*, amb detinguts i fortes limitacions a la seva actuació pública. Reclamen tornar als acords de San José, previs al triomf sandinista, que ofería més garanties democràtiques.

Finalment, vam fer una visita protocol·l·lària (no tant) al Consell d’Estat amb algun lleu incident (veure recull de premsa).

3.- Premsa

Vam tenir una extraordinària atenció per part de la premsa des de la nostre arribada (veure annex). La premsa escrita oficialista (*Barricada, Nuevo Diario*) consignà especialment les visites al Govern, i la d'oposició (*La Prensa*) les visites i declaracions més en suport d'algunes tesis opositores. La televisió (TV sandinista, naturalment) va fer unes neutres informacions sobre la presència física dels liberals i radicals. La ràdio, mitjà de comunicació per excel·lència en un país pobre, poc llegit i extens com Nicaragua, va donar amplíssima informació sobre els nostres moviments. Els delegats catalans, pel nostre domini del castellà, érem subjectes constants de declaracions, sobre la visita i sobre les eleccions a Espanya.

4.- Avaluació i conclusions

El procés revolucionari a Nicaragua és d'un enorme interès polític. Una altra vegada, es planteja la incògnita sobre si es possible passar d'un règim dictatorial, totalitari i socialment molt injust a un socialisme en llibertat, passant per una insurrecció armada popular. Somoza mantenia el poder acorralat pel descontent, per les seves pròpies contradiccions, basant-ho en la força d'una Guardia Nacional d'elevat to carnisser.

La situació actual és com a mínim millor sense ser bona. S'han fet sincers esforços de reconstrucció cívica en matèria d'ensenyament i salut. Fins i tot pels opositors és clar que s'ha passat d'un règim de lladres a un altre d'honestedat. S'han comés errors. Especialment els que han provocat enfrontaments amb els sectors oficials de l'esquerra i els que han portat a l'exili a sectors de dreta democràtica com Robelo o revolucionaris com Eden Pastora. Els indis miskitos són encara objecte d'oblit i marginació. Aquesta raça caribenya és anglòfona i té poc en comú amb els altres nicaragüencs, però són pocs (uns 180.000).

La soviètzació passa per Cuba (2.500 metres cubans i assessors a quasi totes les àrees). Això ha estat provocat per la miopia nord-americana i la pobresa d'esperit dels europeus. No sembla gaire aventurat pensar que sense uns acords de pau ràpids, canvis en la política

ianqui i una cooperació europea, l'única possibilitat per Nicaragua serà la d'un règim tancat, mono partidista i de tendència pro-soviètica clàssica. Això encara es pot evitar, però aviat. Hi ha moltes maletes preparades a Nicaragua. El paper espanyol en el procés pot canviar des d'ara. Seria recomanable una vinculació de MCR amb comitès i campanyes de suport (crític) a la revolució nicaragüenca.